

Dosarul nr. 2ra-1148/22

2-21103158-01-2ra-23082022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: V. Schibin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Turculeț împotriva lui Anatolii Dumbravă, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Telenești, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor,

împotriva deciziei din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Viorica Turculeț și a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 07 iulie 2021, Viorica Turculeț a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolii Dumbrava, privind decăderea din drepturile părintești față de copilul minor xxxxx născut la data de xxxxx.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 09 decembrie 2009 a încheiat căsătoria cu Anatolii Dumbrava, care a fost înregistrată la Oficiul Stării Civile din mun. Chișinău. Ulterior aceasta a fost desfăcută la inițiativa reclamantei, deoarece îi provoca doar pagube. Totodată a remarcat că copiii nu trebuie să vadă părinții în stare de ebrietate, care vorbesc indecent, manifestă un comportament amoral și ignoră existența lor, dând dovadă de lipsă totală de respect față de valorile sociale; a specificat că anterior pârâtul a fost condamnat penal.

A menționat reclamanta că, prin hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Telenești, a fost desfăcută căsătoria dintre reclamantă și pârât, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit împreună cu mamă. La fel, s-a dispus încasarea pensiei de întreținere copilului minor în sumă de 619,00 lei.

A afirmat reclamanta că, după desfacerea căsătoriei pârâtul promitea reclamantei că va avea grijă de copil și va contribui la educația și întreținerea financiară a lui. Însă, în toată această perioadă pârâtul nu și-a îndeplinit promisiunile, manifestând lipsă de responsabilitate și de interes față de obligațiile părintești. Mai mult, potrivit încheierii

executorului judecătoresc, restanța la pensia de întreținere a copilului minor constituie 17 275,00 lei.

A indicat reclamanta că, Anatolii Dumbrava se eschivează de la executarea hotărârii judecătorești, or, potrivit art. 74 alin.(1) Codul familiei, părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. La caz, pârâtul nu execută obligația sa și ignoră necesitățile vitale ale propriului său copil, încălcând astfel grav drepturile acestuia. Pârâtul pune toată sarcina de întreținere a copilului minor pe umerii ei. Consideră reclamanta că legiuitorul a prevăzut sancțiunea decăderii din drepturile părintești pentru părinții iresponsabili.

A declarat reclamanta că, la moment reclamanta este stabilită cu traiul în Belgia, împreună cu copilul său minor, unde acesta frecventează școala primară, în legătură cu faptul că la parcurgerea unui alt ciclu școlar este nevoie de acte permise semnate de tatăl copilului, fiind astfel imposibilă perfectarea lor din motivul că pârâtul refuză categoric să perfecteze o procură în acest sens, iar la solicitările reclamantei de doi ani, pârâtul tot amână perfectarea actelor.

A considerat reclamanta că, acțiunile date cu siguranță nu sunt în interesul superior al copilului, iar la caz sunt întrunite condițiile de decădere din drepturile părintești prevăzute de art.67 lit.c) și h) Codul familiei. Or, interesul superior al copilului în cazul de față constă în oportunitatea frecventării de către copil a unei școli europene, obținerea unei diplome de studii europene recunoscute la nivel mondial, ce îi vor oferi un viitor mai bun, dar și posibilități mai vaste, posibilități care pot fi ratate din cauza inacțiunilor cu rea-credință ale pârâtului.

A solicitat decăderea din drepturile părintești a lui Anatolii Dumbravă față de copilul minor xxxxx născut la data de xxxxxx.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a respins acțiunea depusă de Viorica Turculeț, ca neîntemeiată.

La 19 noiembrie 2021, Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu a declarat apel nemotivat, iar la 15 martie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 08 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu și a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond, corect a interpretat circumstanțele cauzei și just a aplicat normele de drept material și procedural, adoptând o soluție legală și întemeiată în acest sens de respingere integrală a acțiunii înaintate. Deoarece, niciun argument invocat de apelantă/reclamantă nu pot fi reținute la cazul pârâtului, motiv pentru care pârâtul-intimat nu urmează a fi decăzut din drepturile părintești.

La fel, instanța de apel a constatat ca fiind întemeiată poziția instanței de fond prin care a apreciat critic argumentele reclamantei/apelantei referitor la faptul că pârâtul nu urmează a fi decăzut din drepturile părintești ca urmare a neachitării pensiei de întreținere, or, potrivit informației oferite de executorul judecătoresc Lungu Lilian, instanța reține că, ultimul are intentată procedura executorie în baza titlului executoriu privind încasarea în beneficiul Vioricai Turculeț a pensiei de întreținere copilului minor xxxxx. Or, comportamentul inactiv a intimatului în raport cu copilul său nu reprezintă o normalitate a relațiilor părinte – copil, însă neexercitarea corespunzătoare

a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii din drepturi părintești. Astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești.

De asemenea instanța de apel a reținut și poziția autorității tutelare din mun. Bălți și din r-ul Telenești, expuse în Avizele nr.2871 din 22 septembrie 2021, nr.0108/628 din 04 noiembrie 2021 și nr.663 din 11 aprilie 2022, potrivit cărora autoritățile își exprimă dezacordul cu decăderea din drepturile părintești a pârâtului în raport cu copilul său minor, nefiind identificate motive justificative în admiterea acțiunii, DASPF Telenești în principiu a lăsat la discreția instanței emiterea soluției în cazul precăutat, iar DASPF Bălți s-a expus ferm împotriva decăderii din drepturile părintești.

Totodată, la caz urmează a fi învederat și interesul superior al copilului, care deși, la moment este la o vârstă mai mică, nu are capacitatea de exercițiu, totuși urmează a-i fi respectată opozabilitatea de a beneficia de atributele ce îi revin în raport cu tatăl biologic și inclusiv și din această perspectivă de a nu fi privat juridic de calitatea de părinte a tatălui său.

La data de 02 august 2022, Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți judecarea recursului și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele importante, a aplicat eronat analogia legii fără a fi analizate toate probele la caz.

A afirmat reclamanta că, instanța de apel a reținut ca temei de înaintare a cererii, doar faptul că nu se achită pensia de întreținere, argumente cu care nu este de acord, deoarece au fost invocate mai multe temeiuri, și anume art. 67 lit. a), c) și h) din Codul familiei, iar instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor, temei care constă în casarea deciziei contestate.

Consideră recurenta că, simplul fapt că părintele nu își îndeplinește obligațiile constituie motiv de decădere din drepturile părintești. Chiar nu contează care sunt motivele atîta timp cît, prin acțiunile/inacțiunile părintelui, sunt afectate grav drepturile copilului, însă prin respingerea acțiunii și a apelului au fost apărute drepturile exclusive ale părintelui și nu ale copilului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 14 aprilie 2022

La 09 iunie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Alexandru Lungu, în interesele Vioricăi Turculeț, alexandru.lungu@gmail.com (f.d. 101) și la adresa poștală a recurentei Viorica Turculeț fiind recepționată de ultimul la data de 21 iunie 2022.

Astfel, recursul, declarat la data de 02 august 2022, este în termen.

La 23 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 158).

Prin referința depusă la 22 septembrie 2022, Direcția Generală Asistență Socială, Sănătate și Protecția Familiei, Bălți a solicitat admiterea recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Viorica Turculeț, reprezentată de avocatul Alexandru Lungu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic